

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 8. Tertiò nostram roborat fiduciam: cum nobis Christus hæc omnia concedat merita, muliò efficacius quàm Bercellai sua Chamaam filio suo consignavit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

nis coronatum, flagris attritum, clavis confixum, hinc de corpore copiosum effundente sanguine.

VI. Vnum dum carnis tuæ malefodas sentis titiones, carcum applicares Christi flagellis flagellam; quando dignitatis affectus te mouet, Christum apponeres spinis coronatum; quando cupiditas ardet desiderium, manus illas collocans clavis tenditatas in rapinaum tuarum sonitorem. Hanc myrrham, hoc aloë tuo reponere pedes, & seltari tuum statim gaudebis appetitum, magis quam pusionis, dum ab vberibus ablatum. Audiamus D. August. atque ex eo dicamus saluberrimum hoc exercitium. *Cum me premis carnis tuæ, recordatione vultuum Domini me regere. Cum diabolus parat mihi insidias, suadere ad vitia misericordie Domini mei, & recedat a me, si ardet libidinis moueat membra mea, recordatione vultuum nostri Felij Dei extinguatur, &c. Nullum tam potens est, & tam efficax contra dolorem libidinis medicamentum, quam mors Redemptoris mei, &c. Merito & congruè D. Petrus Christus repræsentat crucifixum, velut quoddam armamentarium contra omnes inimicitias. *Cos Christi iugiter passo in carne, & vos eadem cognouit armantia. Eius attende humilitatem, & eadem cogitatione arma sume contra diaboli insidiam. Dolores considera carnisque vulnera, hinc tibi arma collige quibus carnis tuæ inordinatos vincas appetitus. Opprobria & contumelias mente reuolue, & illis armatus stultas uocatus mundi superabis acclamationes.**

¶ Tertio nostram roborat fiducia: cum ubi Christus hac omnia concedat merita, nullò efficacius quam Berzellai sua Chamau silio suo consignauit.

Tertio non modicam hinc cordis tui elice consolationem; quando tua praegranda considerando peccata, quibus sepe prouidet Deum offendisti, & maiorem impunitam quam ea quæ in filio prodigo damnata, quæ terga uertisti refractarius, in te cogitationes exurgunt diffidentie, vel te diabolus ad desperationem excitabit, nominatim in extrema mortis hora, quæ casus, in qua magis ad vitium cunctis tibi sua proponit, & in memoriam te adhibet, eorum extendendo grauitatem, multitudine, & diuina iustitie rigorem; tunc enim diligenter considera & humiter crede, quod Dominus hic tibi totam suam concesserit passionem pretij in-

infiniti, totum suum sanguinem valoris immeriti, eiusque omnia sanctissima merita: quatenus, cum ex te non habes quibus satisfacias, nec Deo pro peccatis tuis soluas, nec tibi scutum sit quod iustitie diuine rigori defensionum opponas, habes quod illi dedices & offerre possis quid infinitis longè maioris pretij, etiam ipsius iusticie & acceptatione, quam tua fuerint peccata, imò & totius mundi, eorum etiam spectata per necessitate, ita ut si graue sit quod debes, infinites hoc excedit, quod habes quo satisfacias. Idcirco dixit Dominus quod ante ponderauimus, quod in iustificatione peccatoris mors interueniat Redemptoris nostri, quæ Patet æternus illius in suam recipit totus alacer latulque gratiam, festum instituit conuiuij & gaudij diem, sicut per occisionem vitelli saginati benigni filij prodigi patet epulum instituit, solemne, quando redcem & pauitentem cum vlnis excepit misericordie Occidit vitulum saginatum, &c. Manducamus & epulemur Audiamus D. Bernard. *Ecce nisi peccatum grande, turbatur conscientia, sed non perturbatur, quoniam vultuum Domini recordaber; non quod uolueratis est propter iniquitates nostras. Quid tam meum ad mortem, quod non morte Christi saluatur? Si ergo in mentem venerit tam potius tamque efficax medicamentum, nulla tam possum morbi malignitate terreri: & si id liquet errasse illum, qui ait: Maior est iniquitas mea, quam ut veniam merear. Appositè declarat de Christo crucifixo illud Placetij. *Petra refugium herinacis: Quod alij legunt: leporibus. Petra timidis refugium est leporibus. Et riuera ubi tanta firmaque infirmitate securitas & requies, nisi in vultu saluatoris? Tanto illic securior habito, quanto ille potentior est ad saluandum.**

Tractatum edidit D. Aug. ingenio suo com-
 patem per modum interrogationis: *Cur uoluit Dominus pati mortem adeo molestatam, & subire passionem tot tormentis penisque acerbam, ut nullum non eorum genus pateretur, nec pars esset uila corporis, quæ suum non tolleraret cruciatum, nec putra superesset sanguinis effundenda. Certum habemus, & ab Ecclesia definitum vel vnicam quietam quam effunderet, imò vel vnam lacrymam quam emitteret, imò vel vnius dici ieiunium, fore sufficiens redemptioni nescium vnius mundi, sed nullum si forent oblationem eiusdem D. Aug. quia malitia peccatorum omnium illorum mundorum, quantumuis grauis & enormis, finita foret, & extingere posset: postò valor, meritum, & pretium*

D. BER.
 Ser. 61. in
 Cant. ante
 ¶. 101. 18
 Vide 2.
 Luduic.
 Granat. 5.
 Pa. symb.
 Tra. 5. c. 6.
 Vide Aug.
 in ps. 101.
 11.
 Cur
 Christus
 tanta part
 voluerit

vnus Christi icunij, erat infinitum, nec poterat eius meritum augeri ex ratione diuinæ suæ personæ operantis, vt exponunt Theologi. *Quand* namque superior Deo homine, tanto homini malitia est inferior Dei bonitate, & quantitate. Vt quid igitur tanta icuniorum multitudo? quo hinc tantum lacrymarum fluctusque distulium? Cui tot feruunt tormenta, quæ numerum vincunt, vt non male dixerit.

Ps 39. 15. *Circumdederunt me mala quorum non est numerus.*
111. *Similitudo.*

do. *Similitudo.* *vt* quale ferris de mercatote iudicium, qui lapidem sibi comparans pretiosum qui vera valorem soluitur centum ducatis, pro illo centies mille daret ducatos, imo millionem? Quis de illo censeres qui profectus vt captiuos redimeret, cum vni eorum redimendo sufficeret centum duplices ducati, horum decem miliones expenderet? imo si cunctos Regis redditus daret quos ex omnibus colligit regis copiosissimos? An ignoras, petit D. Aug. Christum esse patrem nostrum? Nomen hoc prædixit Isaias illi dandum: Pater qui nos per gratiam generat in futurum seculum, nempe cœlum. *Vocabitur nomen eius:*

Isai 9. 6. *14.* *Pater futuri seculi.* nam sicut Adam nobis pater fuit in terram, vt in ea nasceremur, & eiusdem mala toleraremus, eius spinas, calotes, frigora, morbos & mortem, ita Christus nobis pater est ad cœlum, vt ad illud nasceremur, & illud ingrederemur, & eius bonis, diuitiis, vita gloria, regniisque Dei fruere. Talis est parentum erga filios amor, vt illo moti filii thesauros congregent, iuxta naturæ legem, quam testatur

2. Cor. 12. 14. *D. Paulus: Parentes debent filijs thesaurizare.* Et hoc quidem eo modo, vt patri non satis sit, si possit facultates illis conquirere sufficientes, sed omnes & quantas potest, laborat opes comparare, & paucos inuenias parentes qui licet honesta satis filijs suis media lucrati sint, si illa possint augere, non faciunt, & si possint centum millia conquirere, mille illis sufficiant, & in hoc nihil agnoscunt præfixum sibi terminum, tantòq; sincerius, & animo feruentiori, quantò diligunt filios amotosius, quantoq; plures esse nominantur. Nullus vnquam pater, nec quotquot sunt, aut fuerunt omnes simul, tanto filios suos affectu compleri sunt, vt pater hic cœlestis suorum vel minimum: & satis liquidò constat, omnes etenim parentes coniuncti non fecerunt, nec cogitauerunt facere pro omnibus filijs suis, quantum hic solus pro suorum vel abiectionissimo.

17. *Ex hoc optat vultque illos tauris locupletari, re diuitijs, vt illis comparare sibi possint vera bona, diuitias, æterna, gratiam & gloriam. Quæ-*

nam sunt hæc diuitiæ, nisi sanctissima eius tunc diuitiæ, quæ per hoc quod fecit, lucratus est, sed effectum maxime per hoc quod passus esse prohibere? Quis hoc mare perferretur? Quis intellectus capere sufficiat, vel horum minimi præcellentiam, & præij dignitatem? Omnes excedent numerum, pondos & mensuram: cum enim ita sit, vt quicquid Deus fecit, fecerit iuxta illud Sapientis: *Omnia in numero, pondere & mensura disposuisti.* In hoc tamen omnem superauit Arithmeticæ numerum, omne pondos, & mensuram omnem in qualibet scientia de his disputante, idque eo modo, vt nec intellectus creatus omnium Seraphinorum comprehendere possit magnitudinem diuitiarum, & valorem vel minimi meriti nostri Saluatoris, & Dei, sobus hic potest cum sit infinitus.

Videamus igitur quo sine Dominus hic tantis & tam ineffabiles diuitias comparauerit? Non Duplas sibi, non enim eis indigebat: etenim opes quas ita lucratus, in duobus tibi possunt simulari: vel vt ne deo debitis tuis satisfacias, vel vt tibi conquiras, & tunc obtineas, & aliquid quod minime possides, gaudium. At neutro horum indigebat humani generis asseror. Non vt debita sua vlla soleret, quæ nulla contraxerat, nec potuit contraxisse: *Qui peccatum non fecit, nec dolus inuentus est in ore eius.* Nec similitur vt aliquid sibi compararet, etenim omnia diues in se complectebatur: totam enim possidebat beatus gloriam cœli, tantam quantà hodie in seipso fruitur, & omnia bona diuina, & dempta gloria corporis suo quæ debebatur illi ex naturali resultantia gloriæ animæ, & sanctissimi sui nominis exaltatione, nihil illi fuit datum aliud. Quid igitur fiet de tantis tamque immensis diuitijs meritorum eius inestimabilem? An illa lucratus est, vt otiosa manerent, perditæ, nullique fructifera? Nequaquam. An ergo Deus tam eminentia merita, iustus adeo cum sit omni, sic præmio vacua esse patieretur, quæ summè illi placuerunt? Ne tale quid timeris. Non enim illa sibi tanto labore comparauit, sed filijs suis, nobis inquam sibi carissimis. Testem adfero D. Bernardum, *Hæc passus D. Bernardus potentissima est ad exhauriendâ peccata. Mibi data sunt, sed illi non eguit: nunquid diabolo: sed ille nobis, sed non surgit.* Nobis hæc omnia Passionis suæ merita postulat concessit, vt illa nobis sumeremus, atque experiremur, per illa nostris satisfaciendo scelerum hæc debitis, & omnem regni cœlestis hereditatem acquirere, omnia bona, Deique diuitias, atque, sed in cœlo, tantam eorum copiam cumulauit, & omnia.

X. opera erant eorum, sed secundum quod Christi
 Er meritis valutur, quibus illa in tantum adhae-
 Chri rent, & copulantur, ut dicere possint ex hac ra-
 ti me- rione esse ea merita iustitiae, magis quam ex haec
 ritis dicuntur Angelorum. Nec quis merito repe-
 SS. cr- hendit. Nec quis merito reprehendit Apostolum
 escunt dicentem; *Reposita est mihi corona iustitiae. Sed*
 merita quomodo hoc ait Apostole, cum prius hoc af-
 2. Tim. fereris: *Non sunt candida possessiones huius tem-*
 4. 8. *poris ad futuram gloriam. Audi rationem: hoc*
 Rom. 8. *adstruo considerans iuxta quod mea merita*
 8. 10. *Christi meritis vivuntur. Idem hoc exponit A-*
 postolus postquam quaedam dixisset eminentia &
 (a) pro- quaedam retulisset propria dona naturae (a) quod
 prius a apud Hebraeos magna esset nominis sui digui-
 tas, quod esset progenie & stemmate nobilis, in
 x. ad. 1. litteris versatus, ingenij acuminis conspicuus;
 ab. 2. hae omnia, inquit, vides sumi & stercorea, quae
 illi meam praesentem fidere iustitiam; in quibus
 Phil. 3. 9. autem? In visione cum Christo. *Et inveniat in illo.*
 3. 9. Non enim me Deus considerabit in merito
 sed ut quid vivum cum Christo. *Et inveniat in illo*
 non habens meam iustitiam, quae ex lege est, sed
 illam quae ex fide est Christi lesu. Quatenus in
 illo positus, praesentiones meae non in me meis
 que meritis fundentur, ut meritis meis, sed me-
 ritis Christi, nam dum illi per vitam suam con-
 iungor, mea sunt omnia. Ad quid? Ut illis mo-
 do procedam, ipsum cognoscens. *Ad cognoscen-*
 dum illum & virtutem resurrectionis eius & so-
 cietatem passionum illius. Primum: ut illum co-
 gnoscam, & virtutem resurrectionis eius quis sit
 nempe Deus Cuius opera & merita fuerunt in-
 finita, & valoris & dignitatis infinita: nam ex
 rigore iustitiae suam merebatur resurrectionem:
 & cognoscere quid inde mihi vivo cum illo ex
 illis boni proveniat, & Societatem inire, quae
 mihi haec omnia concedat merita, quibus praesentem
 iustitiam qua est ex mortuis. Si quo modo, illum
 secutus. Hoc autem egit D. Bernard dum eum
 diabolus extrema mortis illius nota propone-
 ret illi caelum difficultate obtinendi: respon-
 dit ille: Christus suum assecutus est duobus ti-
 tulus seu duplici iure: primo per naturam, se-
 cundo per merita: Primum sibi retinuit, secun-
 dum mihi concessit. Quocirca per hoc nec ha-
 beo, nec ullam sentio difficultatem, nec oritur
 mihi dubium de caeli gloria consequenda. Itaque
 ex duplici illo titulo, quod Christus caelum sibi
 proprium obtinebat, satis sibi habuit suo natu-

rali, aliud autem meritorum nobis liberaliter
 indulget. Habes hic quibus pro peccatis nostris
 satisfaciamus, quae solutorem valoris requi-
 runt infirmi.
 Expedit D. Gregorius historiam de Iacob:
 dum etenim discens ex domo Laban medita-
 tur, huius rationem suis proponit exortibus,
 illos sibi comites requirit, & in itinere facit.
 Egreditur eum illis, suisque dines facultatibus,
 quo tempore Laban in pascuis ovis cu-
 stodiebat; Rachel Patris secum auferit idola:
 nam naturaliter (ut salis patris idololatam si-
 lia, multorum cultoris idolorum ipsa quoque
 (S. D. Chylos homo credimus) illa voluit si-
 bi retinere, unde & secum illa detulit. Regre-
 ditur Laban, ablata non invenit: illos in-
 quirit idola recuperaturus. *Cur servatur Deus*
meus? Non sic est, inquit Iacob: illos inquiri.
Quid autem furti, inquit, inquit Iacob: illos inquiri.
que invenit Deus tuos, nec tunc coram fratribus
negavit, servatur quod quid tuorum apud me inveni-
erunt. Addit autem Spiritus sanctus. Hae di-
centi ignorabat: quod Rachel servata esset idola.
Scrutatur tabernaculum. Lye, & cistis pertra-
marit Iacob, omnia persulcavit, & nihil eorum
quae quaesit, invenit. Rachel percipiens quae
curiositate pater idola perquiseret, ne forte illa
inveniret, ut vidit eum rectorium suum intran-
tem, cepit illa, & sub stramine coxit came-
lorum. Cumque intrasset tentorium sibi illa, il-
la festinavit abscondit idola, subter stramine ca-
meli, & sedis de super. Patrem pervenit, &
ipso quarente diligentior idola abscondit, ut-
que ad maiorem facti dissimulationem illis su-
perinsedit: patrem animae ipsa diligentia, & fi-
liam accedens propius illam persecutaturus, re-
spondet illa. Ne irascatur Dominus meus, quod
coram de re assergere nequis: quia iuxta consue-
tudinem feminarum accidit mihi. Annedit au-
tem S. Textus. Sic delusa sollicitudo querentis illi.
O divinum plane mysterium.
 Hoc omne diaboli studium sua in nobis
 idola requirere, peccata, culpas, abominatio-
 nes, Deique iniurias. Venit Christum Iacob
 exploraturus. Ait D. Gregor. & prior illo D.
 Ambros. Nihil in Christo a diabolo fuisse in-
 ventum. *Venit Princeps mundi huius, & in me*
non habet quicquam. O Domine, quot nos idola
Christi
la habemus, quam peccatis pleni sumus. Op-
timum remedium. Absconde illa sub strame-
nis cameli. Quisnam est hic camelus? D. Greg-
gor. illum interpretatur poenitentiam. Sed pro-
polita

potro coeuentis, nostrum denorat Redem-
ptorem ex opinione Caeterant. Quid illum coo-
perant? Cur, elau, uerbena, uulneta, igo-
minia, & mors amarissima. Illis te contege-
re hac etiam omnia tibi sunt confecta, teipa-
tam abiconde sub eius. morte ac passione, & di-
cis. *Beati quorum comissa sunt iniquitates, &
quasi terra sunt peccata.* Ita Gregorius. Tria
Deo reprobata peccata tegumentis illis coad-
peta, sicque euades immunis, vt diabolus nec
in culpa exanimet nec in uentiat. *Non indignem de Iob locum recamus: In
manibus abscondit lucem, &c. annopias de ea
uoluit, quod post se eius sit.* Mors Christi lux
est, illuminat eum: cognitionem, & nos tra-
tam calparum grauitatem: cum liquidò uidea-
mus illas Chlito mortem inuoluisse: Porro lux
est abscondita, oportet eam ipse manifestet:
nec enim lux sufficit sibi, quae lux est cogni-
tionis naturalis: nam ad hoc significandum ob-
tinetur est sol: Christo patiente. Illam ami-
tus suos reuelat, ipse mysterium declarat &
quod prodigium Sapientiam loquitur inter per-
fidos. Et quid illis, obsecro, manifesta? *Quod
ipso tua sit.* Ecce in quem finem illam ope-
ratur sit, non sibi sed vt eam tibi daret. dicitur
suum possessionem: est etenim lux abscon-

dit, absconditibus mortis in anima, uoluntate
S. 9. In hac passione Thymiana reperitur
quod nobis reliquit miro arificio confe-
ctum quo peccata parua aeterni mitige-
tur.

Nunc clarè cognosces quantum fuerit do-
nam illud quo Pater aeternus nos dimitte-
re effecit, suum nobis tribuendo filium, vt
pro nostra salute moreretur, & quam euidenter
& congruenter hoc munere dilectionis suae pro-
baret, amantissimam: de quo testatur ipse De-
minus. Principem intellexit Synagoga: Nico-
demum in haec uerba. *Sic Deus dilexit mundum, ut
unigenitum suum unigenitum daret: ut omni qui
creauit in ipso non periret, sed haberet uitam aeternam.*
Admirantur omnes sollicitudinem curam
que qua Dei amor media inquisiuit, quibus sur-
tor illius itaque sedaretur si fieri sic licet) quae
tunc inquit illam homines peccatis, sine culpa
que irritant. Nos erat illi naturalis nostra ma-
lita, & refractaria natura, quodque singulis iram eius
horis diuinam iustitiam prouocemus, vt con-
tra nos exacerbata nos disperdat: ipse media
proponebat, & disponebat, quae peccata mitiga-
rent, cordisque sui in tali tempore commotam
placarent indignationem. Illo sine iam à tem-
poribus Noè preparauit arenam ecclie, clemen-
tiae suae statuens illum iudicium quatenus, si
semel eum homines eo alique prouocassent, ut
mundum diluio demerit, uniuersum, alias
idem non faceret, effecitque arcus illi celestis
furoris sui, si eorum quoddam conuenientum, &
ita pacificatum. *Hoc signum foderis do inter
me & uos, &c. Arcum meum ponam in nubibus
caeli, &c. uis que arcus in nubibus, & r. cordaber
foderis mei, &c. Et non erant ultra aqua diluuii.*

Inter alia ad corpus sui disposita placatio-
nem, quotiescumque grauentibus homines il-
lud sceleribus irascere, eminebat pallilli illi
odoratissimi, quos uocauit Thymiana. Haec
Deus Moysi praecipit sume tibi diuiciasum
specierum aromata quasi diceremus, haec en-
samum, incensum, cinis animum, nucem arylis-
siam, & eaque sunt mendissima, & ah omni
sece expurgata: haec omnia diligenter commit-
te, atque ex illis massam compones, *opere in
uentaria, de aromatisbus multipliciter. Facies. Edo. 370
Thymiana mixtum uigiliter & parum & pau-
cissime dignissimum. Sepuaginta legunt. Ma-
ximum parum opus sanctum. Quia Domine inten-
tionem. Camque in tenuissimum puluerem uolueris
continde-*

17
4